

Miljövårdmyndighetens tillsynsberättelse 2025

1. Inledning

Tillsynsplanen för miljövården (miljöskyddslagen 527/2014 § 168) för åren 2022–2025 godkändes i byggnads- och miljönämnden 3.2.2022 § 6. I tillsynsberättelsen som sammanställs årligen bedöms hur tillsynsplanen och tillsynsprogrammet utfallit.

2. Tillsyn enligt miljöskyddslagen

2.1. Tillståndspliktiga, anmälningspliktiga och registreringspliktiga anläggningar

Antalet miljöståndspliktiga, anmälningspliktiga och registreringspliktiga anläggningar som ska övervakas regelbundet var 31.12.2025 sammanlagt 76 (55 i Lovisa, 21 i Lappträsk). Talet innefattar anläggningar som registrerats med stöd av avfallslagen. Under året beviljades en anläggning miljötillstånd. En anläggning övergick i och med ändring av tillståndet till att lyda under statens tillsynsmyndighet. En ny anläggning registrerades (miljöskyddslagen) och verksamheten för två registrerade anläggningar upphörde. Vid årsskiftet var aktuella ett miljötillstånd (ny verksamhet) och ett ärende som gällde anmälningspliktig verksamhet.

Tillsynen över tillståndspliktiga och registreringspliktiga verksamheter utövades genom att man såg över års- och kontrollrapporterna. Periodiska inspektioner förrättades i 19 anläggningar som övervakas av miljövårdsenheten. Man såg över de årsrapporter och kontrollresultat som inkommit till miljövårdsenheten.

Tabell 1. Regelbunden tillsyn över tillståndspliktiga och registreringspliktiga anläggningar 2025

	Lovisa	Lappträsk	Totalt
Periodiska inspektioner	16	3	19
Periodiska inspektioner, anläggningar övervakade av NTM-centralen	5	1	6
Årsrapporter och kontrollresultat	25	9	34

Miljövårdsenheten deltog därtill i tillsynen över sådana anläggningar vars tillsynsansvar ligger hos närings-, trafik- och miljöcentralen. Man gjorde sex gemensamma periodiska inspektioner.

2.2. Anmälningar om verksamhet av engångsnatur

Under 2025 fattade miljövårdsenheten elva beslut om sådana bulleranmälningar som avses i 118 § i miljöskyddslagen.

2.3. Olyckor, olägenheter och överträdelser

Tillsyn vid olägenheter och överträdelser verkställdes med stöd av både miljöskyddslagen och avfallslagen. Olägenheterna hänförde sig ofta till överträdelser av bägge lagstiftningarna. Laglighetstillsyn gjordes såväl på eget initiativ som utgående från anmälningar från kommuninvånare.

Miljövårdsenheten mottog ungefär 50 anmälningar om olägenheter. Anmälningarna som gällde Valkom hamn var betydligt färre än året innan. Miljötillståndet för Valkom hamn övervakades av närings-, trafik-, och miljöcentralen och alla anmälningar om olägenhet vidarebefordrades till närings-, trafik-, och miljöcentralen.

De övriga anmälningarna om olägenhet hänförde sig till bland annat nedskräpning av områden, lukt, buller, rökolägenheter och brännande av avfall. Många ärenden med anknytning till anmälningar om olägenheter sköttes per e-post eller telefon, men vid behov vidtog man åtgärder genom att inspektera objektet eller genom att göra en utredningsbegäran till verksamhetsidkaren samt genom att ge skriftliga uppmaningar.

2.4. Övrig tillsyn enligt miljöskyddslagen

Miljövårdsenheten granskade åtta anmälningar enligt nitratförordningen gällande lagring av gödsel i stack.

Tillsynen över miljöskyddsföreskrifterna verkställdes i huvudsak genom rådgivning och anvisning per telefon och e-post samt i samband med tillsynsbesök. Miljövårdsenheten fattade tre beslut om undantag som berör miljöskyddsföreskrifterna.

Ärenden som anknöt till anläggande av avloppsvattensystem behandlades i samarbete med byggnadstillsynen, utöver vilket kunder gavs handledning i frågor som gäller hantering av avloppsvatten. Dessa fall uppgick till cirka 40. Samarbete gällande tillsynen av avloppsvatten gjordes med Affärsverket Lovisa Vatten och ett vattenandelslag.

3. Tillsyn enligt avfallslagen

3.1. Regelbunden tillsyn enligt avfallslagen

Under året inspekterades sammanlagt tio anläggningar där farligt avfall uppkommer och som enligt 124 § i avfallslagen ska inspekteras med regelbundna intervaller. Alla verksamhetsidkare fick uppmaningar att avhjälpa missförhållanden som relaterar till iakttagandet av avfallslagen.

3.2. Allmän tillsyn enligt avfallslagen

Under året fanns totalt 22 stycken objekt med en aktiv städuppmaning. I sex av objekten iaktogs uppmaningen och av dessa hörde tre till tillsyn enligt avfallslagen.

Tillsynsätgårderna har avslutats i dessa. För många objekt har uppmaningar givits med stöd av såväl avfallslagen som bygglagen.

4. Regelbunden tillsyn enligt marktäktslagen

31.12.2025 fanns det totalt 19 objekt som ska övervakas enligt marktäktslagen (i Lovisa 16, i Lapträsk 3). Av dessa är åtta gemensamma tillstånd. För två marktäktsområden beviljades fortsatt tillstånd under 2025. Ett objekts tillstånd gick ut i november 2025, men den fortsätter att vara ett tillsynsobjekt tills förpliktelseerna ställda i tillståndet är fyllda.

Inspektionerna var periodiska inspektioner, och sammanlagt inspekterades 19 objekt. Vid sådana marktäktsobjekt, där tagning av marksubstanser inte ännu hade inletts eller förekommit 2025, utfördes inte periodiska inspektioner där verksamhetsidkaren är närvarande. Också dessa objekt övervakades ändå på annat sätt.

Årsrapporterna och kontrollresultaten för 19 marktäktsobjekt granskades. Övervakning sker inte på alla objekt, men alla aktörer med marktäktstillstånd rapporterar den tagna volymen marksubstanser.

Tabell 2. Inspektioner av tillsynsobjekt enligt marktäktslagen under 2025

	Lovisa	Lapträsk	Totalt
Periodiska inspektioner	16	2	18
Årsrapporter och kontrollresultat	16	2	18

Inga anmälningar som anknyter till tagning av marksubstanser för husbehov mottogs. Miljövårdsenheten hade inte resurser att utöva tillsyn över tagning av marksubstanser för husbehov.

5. Övrig laglighetstillsyn och förhandstillsyn

Miljövårdsenheten gav anvisningar och råd åt aktörer som planerat muddring eller slåtter av vattenväxter och kommenterade vid behov anmälningar om vattenhushållningsprojekt som inkommit till närings-, trafik- och miljöcentralen. Anmälningarna som inkommit för kommentarer var ca 30 till antalet.

Förhandstillsyn utfördes genom att ge utlåtanden bland annat om tillståndsansökningar och planförslag.

6. Samarbete med andra myndigheter

Miljövårdsenheten har på förenämnt sätt samarbetat med byggnadstillsynsenheten och närings-, trafik- och miljöcentralen.

Miljövårdsenheten samarbetade även med miljöbrottsavdelningen vid polisinrättningen i Östra Nyland, avfallshanteringsmyndigheten, räddningsmyndigheten, hälsoskyddsmyndigheten och miljövårdsmyndigheterna i grannkommuner.

7. Utvärdering av utfallet för tillsynsplanen och tillsynsprogrammet

Miljövårdsenheten hade under 2025 till sitt förfogande 3,5 årsverken. Miljövårdsinspektörerna, miljöövervakaren och miljöchefen utför tillsynsarbete enligt tillsynsplanen och tillsynsprogrammet utgående från sitt eget uppgiftsområde och vid sidan om alla de övriga uppgifter som hör till dem. Tillsynsuppgifterna utgör endast en del av myndighetsuppgifternas omfattande uppgiftsfält, och utöver myndighetsuppgifterna tillfaller miljövårdsenheten dessutom enligt lag uppgifterna för främjande av miljövärd.

Miljövårdsenheten prioriterar i enlighet med tillsynsprogrammet tillsynen av tillståndspliktiga, anmälningspliktiga och registreringspliktiga anläggningar samt sådana anläggningar som avses i 124 § i avfallslagen. Den planenliga tillsynen över dessa anläggningar har utfallit i enlighet med tillsynsplanen och tillsynsprogrammet.

Vad anmälningar om olägenheter beträffar är miljövårdsenhetens resurser inte tillräckliga för att utöva tillsyn över samtliga objekt, och av den orsaken har tillsyn eller utredning av annat ärende utövats utgående från en bedömning av situationen från fall till fall. På somliga objekt gjorde man ett flertal tillsynsbesök.

På tillsynens effektivitet och kvalitet inverkar också de datasystem som används och den enhetliga användningen av dem. Vid upprätthållandet av systemen prioriteras stadens egen elektroniska databas (Trimble Locus Cloud) som i praktiskt arbete är mer fungerande än datasystemet för miljövärd (YLVA) som upprätthålls av staten. Datasystemet YLVA uppdaterades under 2025 i enlighet med resurserna.

Sammandrag av tillsynshändelser och övriga händelser i enlighet med tillsynsplanen och tillsynsprogrammet

Tillståndshändelser, registreringar och övriga beslut	Alla	Lapträks andel
– marktäktstillstånd och gemensamma tillstånd (inkl. överföring av tillstånd)	3	0
– miljötillstånd och beslut i anmälningsärenden (innefattar avskrivningar av tillstånd)	2	0
– registreringar (AvfL) 5	5	1
– registreringar (MSL, inkl. avslutande av verksamhet)	2	
– säkerhetsbeslut (MTL, MSL)	2	0
– bullerbeslut (MSL)	11	0
– undantag från miljöskyddsföreskrifterna (MSL)	3	0
– förvaltningstvångsärenden	1	
– beslut som gäller anhängiggörelseärenden	1	
– fredning av naturminnesmärke	1	0
Sammanlagt	31	1
Utlåtanden		
– planutlåtanden	4	0
– utlåtanden till regionförvaltningsverket i Södra Finland	4	0
– övriga utlåtanden till myndigheter	5	1
– utlåtanden till domstol	1	0
– ärenden som gäller avloppsvatten	40	2
– anmälningar enligt nitratförordningen	8	2
– övriga utlåtanden, begäran om utredning	1	0
Sammanlagt	63	5
Inspektioner		
– periodiska inspektioner enligt tillsynsprogrammet (MSL)	19	3
– periodiska inspektioner enligt tillsynsprogrammet (MSL) i anläggningar som övervakas av NTM-centralen	5	1
– periodiska inspektioner enligt tillsynsprogrammet (AvfL)	10	0
– övriga planerade inspektioner enligt tillsynsprogrammet	47	3
– övriga inspektioner	66	10
Sammanlagt	147	17
Granskningar av årsrapporter och kontrollresultat	52	11
Inspektioner sammanlagt	199	28

	Bokslut 2024	Budget 2025	Utfall 2025
Tillståndshändelser och utlåtanden	61	85	94
Tillsynsbesök och inspektioner	184	175	199